

● SKUPNO ZASEDANJE ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE IN SKUPŠČINE KULTURNE SKUPNOSTI

Kultura je nepogrešljivi del našega razvoja

Kaj vse pravzaprav obsega kulturna dejavnost? Nekateri si ob teh besedah najbrž še vedno zamišljajo le petje, igranje iger, branje knjig in morda še kaj, to je dejavosti, ki jih nekateri slikovito označujejo kot »kulturna hrana«. Toda kultura je tudi nekaj več; je boj za novo, boljše; ustvarja možnosti za vsestranski razvoj osebnosti delovnega človeka, mu bogati življenje. Kultura je sestavni del razvoja naše samoupravne socialistične družbe. Zato je ena osnovnih nalog naše občinske samoupravne interesne skupnosti za kulturo tudi ustvarjanje možnosti za razvoj celotne družbe na tem področju kot tudi za razvoj posameznega človeka.

Da bi osvetlili stanje in razvoj kulturnih dejavnosti v naši občini, so se delegati skupščine ob-

činske kulturne skupnosti skupaj z vsemi tremi skupščinskimi zbori zbrali 23. februarja na

skupnem zasedanju v kulturnem domu Španski borci. Osnova za razpravo je bilo gradivo, objavljeno v Delegatski tribuni, v uvodnem govoru pa ga je dopolnil še predsednik skupščine naše kulturne skupnosti Tihomir Pinter.

Dejal je, da je gradivo napisano morda ostreje in bolj kritično, kot je bilo to doslej v navadi, saj so v njem sestavljavci poskušali govoriti predvsem o problemih, s katerimi se srečujejo, o tistem, kar želijo doseči, a za zdaj še ni uresničeno. Med drugim je dejal, da je dosežke na kulturnem področju težko ločiti od gospodarskega in političnega življenja. Tudi za kulturo je zdaj, podobno kot v drugih dejavnostih, na voljo manj denarja. Omenil je, da v njihovem sisu niso zadovoljni z delom strokovne službe, ki je pravzaprav podalšana roka upravnih organov. Zaskrbljujoč je padeč de-

javnosti v društvih (vzrok je iskati tudi v energetske krizi) in to, da namenamo premalo pozornosti delu z mladimi. Tihomir Pinter je nato naštel še več pro-

V naši občini deluje na področju gledališke dejavnosti 13 samostojnih skupin, 9 pevskih zborov, 2 instrumentalni skupini, 5 likovnih skupin, 3 plesne in ena na literarnem področju. V njih je vključenih okoli 765 občanov.

blemov, ki so jih kasneje v razpravi osvetlili tudi delegati in predlaganim ugotovitvam, stališčem in sklepom dodali še svoja zapažanja.

Tako so menili, da morajo imeti pri oblikovanju kulturne politike v prihodnje večji delež delovni ljudje in občani.

Nadaljevanje na 3. strani

● DVESTOLETnica izida PRVEGA VEGOVEGA LOGARITMOVNIKA

PRED JUBILEJEM

Novembra letos bo minilo natanko dvesto let, odkar so na Dunaju izšle na sedem decimalk preračunate Logaritemske, trigonometrične in druge, za uporabo v matematiki prirejene tabele in formule. To je bil prvi logaritmovnik, ki je z njim naš rojak Jurij Vega zboljšal dotedanje računanje logaritmov do take mere, da mu je Vegov sodobnik, francoski astronom Lalande, pisal: »Naj vam spregovorim o hvaležnosti in priznanju vsega sveta in bodočih rodov... kajti vaše ime bodo nujno ponavljali večkrat in mnogo dlje kot moje.«

Dve stoletji je prenekatera znanstvena smer v praksi potrjevala Lalandovo izjavo. Društvo matematikov, fizikov in astronomov SRS se je

Matej Sternen, Jurij Vega, olje, 1938

zato upravičeno odločilo tej visoki obletnici dati primerno obeležje. S pomočjo naše občinske kulturne skupnosti je v zadnjih nekaj letih postopno preuredilo Vegovo spominsko sobo v njegovi rojstni Zagorici pri Dolskem, v sodelovanju iste skupnosti in lastnikov sedanje hiše Pokovčevimi sta bila prenovljena tudi zu-

nanjost hiše in prostor pred njo. Lani pa se je KS Klopce s pomočjo naše občinske skupščine lotila tudi urejanja zemljišča ob cesti nad hišo, kjer naj bi stal doprni kip Jurija Vege. Posebna komisija je že pridobila izvajalca tega, akademskega kiparja Aladarja Zahariša in livar Andrej Kamšek iz Zg. Kašlja je kip že vliil v bron.

Prav tako je univerzitetni profesor in pedagoški svetnik Jože Povšič v zbirki vodnikov Kulturni in naravni spomeniki Slovenije že izdal 30 strani obsegajočo brošuro Jurij Vega, posvečeno 200-letnici, društvo matematikov, fizikov in astronomov SRS pa je izdalo značko Jurija Vege. Vse te edicije in verjetno tudi barvna razglednica Jurija Vege so, oziroma bodo vsak čas nared v Vegovi rojstni hiši vse številnejšim obiskovalcem Zagorice, napovedovale pa bodo tudi svečano proslavo, ki naj bi jo zaradi vremena premaknili z jeseni na pozno pomlad. O tem pa v eni naslednjih številki Naše skupnosti.

● SKUPNA SEJA OK ZKS in OS ZS

Ocena razmer – izhodišče za akcijo

Na skupni seji komiteja OK ZKS in predsedstva občinskega sveta, ZS se je razprava v prvem delu dotaknila kulturnega življenja v občini, v drugem delu pa so komunisti razpravljali o gradivu za letno programsko konferenco občinske organizacije ZKS.

Ocena razvoja kulturnega življenja in predvsem možnosti je bila na seji dovolj ugodna, vendar so vsi razpravljalci ugotovili, da se da še marsikaj storiti. Menili so, da so prostori, namenjeni kulturnemu življenju, še premalo izkoriščeni in da bi se tu dalo s koordiniranim delom še marsikaj izboljšati.

V drugem delu pa so komunisti kritično spregovorili o gradivu za letno konferenco in predlagali nekatere poudarke, o katerih naj bi razpravljali v vseh OO ZK. Oceniti bo

potrebno javno razpravo o gradivu za 6. sejo OK ZKS, saj ta ocena manjka. Tudi ocena udeležbe na predavanjih o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti v KS je bila predmet razprave, saj slaba udeležba na teh predavanjih meče senco na moralo in odgovornost pri tako važnem delovanju, kot je to SLO in DS. Velik del razprave pa je bil namenjen gospodarskemu položaju v občini s poudarkom na problematiki izvoza in s tem povezanim pridobivanjem deviz ter na pomanjkljivosti raz-

vojnih programov. O celotni problematiki bodo morali komunisti na OO ZK zavzeti stališča, tako da bo konferenca izraz stanja in možnosti.

Beseda je tekla tudi o letošnjem programu dela, ki ga sestavljajo programska izhodišča, sprejeta v začetku mandata te konference, in poudarki o uresničevanju teh usmeritev v letu 1983. V tem delu so navedene predvsem najakutnejše naloge, ki zahtevajo takojšnjo izvrševanje. Člani komiteja so predlagali, da velja nekatere naloge redno koordinirati na ravni občinske skupščine in občinskega komiteja. Gre za področja znanosti, vzgoje in izobraževanja ter preverjanja razvojnih programov in investicij. MIHA KLEŠNIK

● MLADI IN REVOLUCIONARNE TRADICIJE

Pohodniki, v korak!

Delo komisije za ohranjanje revolucionarnih tradicij (KORT) je ena pomembnih nalog mladine, saj z graditvijo odnosa do zgodovine revolucionarnega boja slovenskega ljudstva in njegovega delavskega razreda ohranja in hrati krepi samoupravne odnose, izbojevane v narodnoosvobodilnem boju.

Pohodništvo je oblika dela, ki letos praznuje svojo desetletnico. Veliko mladih se je prek pohodništva sploh prvič sprečalo z delom mladinske organizacije in delom KORT. Usklajeno delo, množičnost, ustanavljanje pohodnih enot v KS, na krajih samih in sodelovanje z ZZB NOV naše občine, še posebno z II. grupo odredov, je rodilo lepe sadove in zdalce ni zgolj manifestacija, temveč mnogo več. Zato lahko rečemo, da je z dobrim načinom dela tudi interes mladih velik. Pohodna brigada I. SMPPB Franc Rozman-Stane ima danes v svojih vrstah prek 150 aktivnih pohodnikov, ki nikoli – pa naj bo to naporen pohod, dneveni ali nočni, daljši ali krajši z izobraževanjem – ne manjkajo! Da so mobilni in ob vseh večji akcijah priskočijo na pomoč, je pa delovna in druga oblika.

Tak način dela KORT je ključ do dobrega in odgovornega dela in naj glede tega kar povzamemo iz resolucije, sprejete na zadnjem kongresu mladih: Zavest, da se socialistično samoupravljanje ni pojavilo kot »nebeški dar«, temveč da se je porajalo v spopadih, skoz katere je šlo delavsko gibanje pod vodstvom KPS pred vojno, da je nastajalo med NOB, da je dobilo svojo jasno obliko med spopadom s stalinizmom in da se je razvijalo skoz vrsto bolj ali manj težkih obdobij, ta zavest je za vsako nadaljnje revolucionarno delo mlade generacije odločilnega pomena!

In prav to je tisto, kar nas mlade obvezuje, da vse pridobitve prvih korakov, ki so bili storjeni, da živimo v socialistični družbi, ohranimo, jih bogatimo in jih prenašamo mlajšim, ki se vključujejo v to obliko dela mladinske organizacije in ohranjanja revolucionarnih tradicij.

J. J.

MARX IN SODOBNOST

Včeraj, 14. marca je minilo sto let, odkar je za svojo pisalno mizo v Londonu, za katero je napisal najpomembnejša dela, zatisnil oči Karl Marx. Ob tej obletnici se ga s spoštovanjem spominjamo kot duhovnega vodje modernega delavskega razrednega gibanja, kot človeka, ki je opravil najgloblje spremembe v družbenih znanostih in v politični praksi delavskega gibanja. Bil je neustrašen borec, strah in trepet kapitalistov in izkoriščevalcev, neutrudni raziskovalec in znanstvenik ter aktivist delavskih organizacij.

Marx je svojo misel, svoje sposobnosti in vero v napredek posvetil delavskemu razredu in njegovi prihodnosti. Zato je njegovo ime bilo in ostalo najtesneje povezano s socializmom in komunizmom, s svetom svobode in oblasti delavskega razreda.

Marksistični nauk, kot ga še danes imenujemo po njem, je nastal z združitvijo najboljših duhovnih tradicij taktarne družbene misli in revolucionarnega vrenja novega razreda – proletariata 19. stoletja, ki ga je ustvaril kapitalistični produkcijski način. In vse od svojega začetka je marksizem ostal teorija in praksa tega razreda. Kot vsa zgodovina, pozna tudi zgodovina delavskega gibanja vzpone in padece, pozna obdobja preporeda in miselnega bogastva ter obdobja pešanja in siromašenja; pozna znamenja zastojev v gibanju h komunizmu, ki pa so bila doslej še vedno presežena.

In to velja tudi za današnji čas: vladajoči razredi poskušajo z nasiljem in omejevanjem proletarskega boja in misli, ki ta boj izraža in usmerja, ohraniti stari red; to zato, ker tudi v kapitalističnem svetu bije ura jutrišnjih sil, sil revolucije in sil resnice.

Tako kot pred sto in več leti, marksistična misel tudi danes

snuje jutrišnji dan milijonih množic, saj pripada socialistični in marksistični tradiciji, pripada vsem ljudem socialističnih in progresivnih usmeritev.

Ideje marksizma so usmerjale tudi pot jugoslovanskih komunistov. Tako kot so dela in misli Tita, Kardelja, Bakarića, Kidriča, Vlahovića, Pijade in še mnogih drugih črpala svojo moč in navdih iz Marxa in marksistične misli, so iz te misli izšli štrajki trboveljskih, jeseniških in še mnogih drugih delavcev; iz nje so rasli čebinski kongres KPS in njegov Mani-

fest, vstaja slovenskega naroda leta 1941, združitev naprednih sil v Osvobodilni fronti in še mnoge druge zgodovinske prelomnice.

Vedno pa smo marksizem razumeli kot živo, ustvarjalno teoretično napotilo za prakso. Zgodovinsko težnje po osvoboditvi delavskega razreda kot osnovno zahtevo Marxa in marksizma uveljavljamo s samoupravljanjem kot eno izmed strategij socialističnega razvoja in socialistične preobrazbe družbe. Pri tem samoupravljanju ne enačimo s obrazcem, ki bo rešil vse naše probleme. Je samo možnost za uresničitev tistega, kar je Marx opredeljeval kot osvoboditev. Ne dvigujemo se na raven vizionarstva, temveč se trudimo, da ostajamo na ravni realnega; zavedamo se, da naša družba ni niti brez protislovij niti brez konfliktov. Prav zato vedno znova iščemo nove oblike in nove poti socialističnega razvoja, takšne, ki bodo najbolj ustrezale vsakokratnim razmeram našega življenja. In s tem najdosledneje sledimo tudi politični strategiji, misli in praksi, kakršno je v osnovi izoblikoval Karl Marx.

In prav ustvarjalna uporaba marksistične teorije v razmerah, v katerih sta zoreli jugoslovansko delavsko gibanje in komunistična partija, v katerih se je razvil narodnoosvobodilni boj in bila izvedena socialistična revolucija ter danes gradimo samoupravno družbo, nas dviguje nad vizionarstvo in daje pravo vrednost uveljavljanja te misli na naši poti v socializem.

PAVEL VINDIŠAR

